

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Η.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 20 του Ιουνίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Όδος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 101

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Στον «Καθημερινό Ταχυδρόμο» (Daily Post) του Λεβερπουλ δημοσιεύθηκε σπουδαιότατη συνέντευξη του κ. Άλεξ. Πάλλη για τὴν ἀντιπριγκηπικὴν ζήτησιν πρὸς ἐπιμεύρησαν τὴν Κρήτην, τὴν τελευταία, μερικοὶ «ἀυπόμνοιοι», νὰ τοὺς πῆ κανεὶς, πατριώτες, γὰ νὰ κερδίτουν τὸν πόντον τοὺς καὶ γὰ νὰ παραστήσουν στὰ μάτια τοῦ κοσμοῦ τὴν Κρήτην διαιρημένην εἰς δύο ἐχθρικά στρατόπεδα, πρὸς ζήτησιν ἀπάνω στὸ ἀλληλοφάγομά τους νὰ καταστρέψουν εἰς μετὰ γῶνες καὶ μετὰ θυσιῶν ὑπεράνθρωπας δημιουργήθηκε.

Ἡ «Ἐπίσημη» τῆς Τρίτης δημοσίευσεν περίληψιν τῆς συνεντεύξεως αὐτῆς, καὶ ἐκ «Νουμάς» σὲ ἄλλο φύλλον τοῦ θὰ τὴν δημοσιεύσῃ ἐλοκλήρῃ, γιὰτὶ εἶπε ὁ κ. Πάλλης ἐνδιαφέρουσαν καὶ μᾶς ἐδῶ, γιὰτὶ τὴν δικήν μας, φέρεται βουλευτοκρατία ζήτησαν οἱ Κρητικοὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ὁ Πρίγκηψας, γὰ νὰ σώσῃ τὴν Κρήτην ἀπὸ τὰ δικά μας χάλια, τ' ἀποφάσισεν νὰ διοικήσῃ πραγματικὰ καὶ διὰ πλ. α. τ. ν. κ. ἀ. ὡς διοικήθηκε καὶ διοικεῖται ὁ τόπος μας.

Γιὰτὶ δημιουργήθηκε τὸ ἀντιπριγκηπικὸ ζήτημα, τὸ ἀποδείχνην ἐλοφάνερα ὁ κ. Πάλλης στὴν συνέντευξίν του, ὅπως ἐλοφάνερα ἀποδείχνην καὶ μετὰ πρὸς δουλεψὲ καὶ δουλεύει ἡ ἀειμὴ συναλλαγὴ στὸν τόπον μας γὰ νὰ τὸν σπρωξῇ στὴν κατῆφοριάν πρὸς κατρακυλᾶει σὴν μερὰ καὶ γὰ νὰ τὸν κἀνῃ ριζήλῃ στὰ μάτια τοῦ κοσμοῦ.

Τὰ λόγια τοῦ κ. Πάλλη, τὰ βγυλιμένα ἀπὸ τὴν ὠμὴν ἀλήθειαν καὶ ἀπὸ τὸν πόνον πρὸς νοιώθει στὴν ψυχὴν τοῦ καθὲ ἀληθινὸς πατριώτης γὰ τὴν πατρίδα του, θὰ διαφώτισαν σημαντικὰ τὴν κοινὴν γνώμην στὴν Ἀγγλία, ἀπὸς μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ τραβήξῃ ἀπὸ τοὺς δχτροὺς τοῦ Πρίγκηψας, τὸ λιονταρῆσι τομάρι, πρὸς τοὺς φέρεσαν οἱ Ἑγγλεζικὲς ἐφημερίδες μετὰ τὴν ψευτοφορτωμένους ἀνταποκρίσεις τους καὶ τοὺς ἐδειξε στὰ μάτια τοῦ κοσμοῦ ὅπως εἶναι καὶ ὅπως ἤντουν ἀπὸ μᾶς καὶ ἀρχῆς.

Τόσο καλὴ, τόσο τίμια καὶ τόσο πατριωτικὴ, ὅπως καὶ πραγματικῶς εἶναι, τὴν ἀποδείχνην ὁ κ. Πάλλης τὴν διοίκησιν τοῦ Πρίγκηψας, πρὸς εἰς ἀναγκάζει νὰ εὐχεσῃ καὶ σὺ μετὰ του νὰ μιμηθῇ καὶ ὁ Βασιλιάς μᾶς τὰ παιδία του, καὶ νὰ νοιώτῃ καὶ αὐτὸς καλὰ, ὅπως τῶνοιωτε καὶ ὁ Πρίγκηψας Γεώργιος, ποῖα καθήκοντα τοῦ ἐπιβάλλει ἡ θεοσὴ του.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΧΤΟΡΑ

ΑΠΟ ΤΟ Χ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΑΣ

Κι' ὄρμωντα οἱ διὸ θὰ ζύγωσαν μετὰ τ' ἄρματα στὸ
[χέρι
πρὸτα ἄρχισεν ὁ πλουμύκρανος γίος τοῦ Πριάμου κι'
[εἶπε·
«Πρὸς τοῦ Πηλεΐδα, πῶς μὴ θάρρεις σὸν πρὶν πῶς θὰ
[μὲ σκιάξῃς
«ποῦτρεξᾶ κύκλω τρεῖς φορές, καὶ εἰς μετὰ τ' ὄπλο ὄρ-
[μοῦδες
«νὰ σὲ προσμείνω δειλιάσῃ· μὰ νὰ σταθῶ ἡ καρδίαν
[μου
«τώρα μὲ λείπει, νὰ μετρηθῶ μετὰ σου, ἢ σφάξῃς ἢ
[σφάξῃς.
«Μὲν εἶλα πρὸτα τοὺς θεοὺς ἄς κρᾶξῃς ὑμᾶς μαρτύρους,
«εἰ ἀφ' οὗ μαρτύροι οἱ πρὸς καλοὶ καὶ ἔτλακες τῶν
[ὄρκων.
«Βάρβαρον ἐγὼ ὄχι—ὄρκίζομαι—δὲ θὰ σὲ βιάξω, ἀ
[θέλει
«ἐνίκη νὰ δώκῃ μοι ὁ θεὸς καὶ τὴν ζωὴν σου πάρω·
«μὲν σὺ σὲ γδέσω ἀπ' τ' ἄρματα, θὰ δώκω στοὺς
[δικίους σου
«πίσω, Ἀχιλλεῖα, τὸ κορμί. Ἔστι κι' ἐσὺ νὰ κάνεις.»
Τότες λυξὴ τὸν κοίταξεν καὶ τοῦπε ὁ Ἀχιλλεῖας,
«Ἐχτορα, μὴ, φωνιά ἄπιστε, μὴ λέξῃς μαρτύρους κι'
[ὄρκους.
«Ἄν ὄρκους ἔκαναν ποτὲς ἄνθρωποι καὶ λιοντάρια
«ἂν εἶδες λύκους πρὸς ἐνὶ κι' ἄρνιᾶ συντρῆσι με-
[νοὺς.]
«πρὸς τότες πῶς ἐγὼ κι' ἐσὺ θὰ φιλιωθῆμε. Ὅχι! |
[ὄρκους
«δὲν ἔχει οἱ διὸ μας, πρὸς νεκρὸς ὁ ἕνας πρὸς χᾶμ σου
«κι' αἶμας μπουχτήσῃ ὁ ἀρούργας τοῦ λιμασμένου
[τ' ἄρνι.
«Βάλε δὲλα σου τὰ δυνατὰ, τὴν ἐπιστήμην βιάλ' τὴν
«ἐχρὶα πᾶσα νὰ φανείς γερὸ κοντάρι κι' ἀντριωμένο.
«δὲν ἔχει ψέβγα πῶς νὰ πείς, τὴν Ἀθηνᾶ ἢ Παλλάδα
«θὴ σὲ χαλάσει τώρα ἐδῶ μετὰ τ' ἀσπλαχνὸν μου χέρι,
«κι' ὡς στὸ στεγνὸν μῖα κοπανιὰ τὰ πάγια τῶν συν-
[τροφῶν
«θὰ σ' τὰ ξοφλήσω πρὸς σφάζεις βαρῶντας τοὺς μετὰ
[ἀύσσα.»
Εἶπε, καὶ σιῶντας τίναξεν τὸ χαλκωμένο φράξον·
«μὰ τῶδε ὄμπρὸς ὁ Ἐχτορας κι' ἀπόφυγεν τὸ χτύπον,
«τὴν ἑκατὲ πρὶν, καὶ ἐκεῖνο ἐφύτις τοῦ σφύριξεν ἀπὸ πᾶ-
[νου
καὶ πέρα μπηχτήκε στὴν γῆν. Τότες τοῦ Δία ἡ κόρη
τ' Ἄρπιδε, χωστὰ ἀπ' τὸν Ἐχτορα, καὶ τοῦ τὸ δίνει
[πᾶλι.
Τότες εἶπε τοῦ Πριάμου ὁ γίος στὸ φοβερὸν Ἀχιλλεῖαν·
«Ἐβρήκες λαμπρὰ! Κι' ἐγὼ ἄεγα, παχιά καθὼς μι-
[λοῦσες,
«πρὸς δὲ, καλὲ μοι, σούγενε τὸ θάνατόν μου ὁ Δίας.
«Μὰ ἐσὺ ἀπ' τὸ νοῦ σου ψέματα καὶ φαντασιῶδες λα-
[λοῦσες,
«πρὸς δὲ, καλὲ μοι, σούγενε τὸ θάνατόν μου ὁ Δίας.
«Μὰ ἐσὺ ἀπ' τὸ νοῦ σου ψέματα καὶ φαντασιῶδες λα-
[λοῦσες,
«γιὰ νὰ δειλιάσω σὸν παιδί, νὰ μετὰ σαστίσει ὁ ψόβος.
[του

«δὲ ψέβγα ἐγὼ... ὄχι... τ' ὄπλο σου στὴν ῥάχη δὲ
[μου μπηχτείς,
«μὲν εἶσα ἐδῶ θὰ σοῦ ραχτῶ, καὶ τρύπα μου τὰ στῆθια
«ἂ σ' τῶταξεν ὁ θεός. Μὰ δὲς νὰ μοῦ γλυτώσεις πρὸτα
«ἀπ' τὸ χαλκὸν μου, πρὸς ἄχι! στὸ κρᾶς νὰ σοῦ χῶ-
[νέψῃς μέσα!
«Ἄς πᾶς ἐσὺ, καὶ τότες πῶς σοῦ δείχνω ἐγὼ ἂν νι-
[κοῦνε
«οἱ Τρῶες μοι· τὴν ἢ πρὸς βαριὰ κατάρτα ἐσὺ τοὺς εἰ-
[σοῦ.
Εἶπε, καὶ σιῶντας τίναξεν τὸ χαλκὸν κοντάρι
καὶ μετὰ στὴν μέσην ἀλάβεφταν τοῦ βρήκε τὴν ἀσπίδα,
μὰ τ' ὄπλο πᾶδηξεν μακριὰ. Τὸν πῆρε τότες ἡ λίσση
πρὸς εἶπ' τὴν χεῖρα του ἄδικα πετάχτην τὸ γοργὸν
[ὄπλο.
Καὶ στέκει μετὰ βαριὰ καρδίαν, τὴν ἄλλο δὲν εἶχε φράξον,
καὶ κρᾶξεν ὅσο μπόρῃσεν ἀπὸ τὸν Διὸς θεοῦ, ζήτηντας
ἄλλο ὄπλο· μὰ πρὸς Διὸς θεοῦ τέτιαν στιγμήν κοντὰ του!
Τότες ἐνωσεν ὁ πλουμύκρανος γίος τοῦ Πριάμου κι'
[εἶπε·
«Ὄχι! τὸ βρᾶσι πῶς οἱ θεοὶ μετὰ κρᾶξουνε σὸν Ἀδνι
«Τὴν εἶπα γὰρ πρὸς εἶχα ἐγὼ τὸν Διὸς θεοῦ κοντὰ μου·
«μὰ τῶν παγιδῶν τῆς θεᾶς, καὶ εἶναι στὸ κάστρον ἐκεῖ.
[νοῦ.
«Τώρα ἀφ' οὗ ὁ γάμος πλάκωσεν καὶ πῶς δὲν ἔχω ὄλ-
[πίδα,
«εἰσὶ ἄς μὲν πέσω σὲ γαγῆς δίχως τιμὴν, μὰ ἄς
[δείξω
«κᾶν ἄξια πρὶν πηλικαριὰ πρὸς νὰ βουήξῃ ὁ κόσμος!
«Ἔστι εἶπε, καὶ ὄξω τὸ σπαθὶν τραβᾶει τ' ἄκονι-
[σμένο
πρὸς στὸ πλεθρὸν τοῦ κρέμουνταν, στέγειν σπαθὶν με-
[γᾶλο,
καὶ ἀφ' οὗ μαζέφτηκε, χωμᾶ σὸν κνημῆρον ὄρνιον,
πρὸς μάβρια γνέμα σκίζοντας κατὰκαμπα πλάκωνει
νὰ ἀρπάξῃ ἀνήσυχον λαγὸν ἢ τρυφερὸν νὰ ἀρνάκι·
ἔστι ὄρμωνε ἀναμίζοντας τὸ κοφτερὸν λεπίδι.
Χοιμάει καὶ τοῦ Πηλεΐδα ὁ γίος, καὶ ἄγριο θυμὸν ἢ
[ψυχὴν του
γιομίζει, καὶ στὰ στῆθια ὄμπρὸς κρατοῦσεν τὴν ἀσ-
[πίδα
πλούμια γερὴ, καὶ ἀνέμιξεν ἦψλᾶ ἢ οὐρὰ στὸ κρᾶνος
πρὸς ἀχτιόδοδῶλες, καὶ ἐπαίζαν χουστὰ τὰ κρόσσα γύρω
πρὸς πλῆθος κύκλω στὴν οὐρὰ τᾶξεν ὁ θεός κολλήσει.
Πρὸς ἄστρον βγαίνει στίς νυχτὸς τὴν πίσσαν μετὰ στ'
[ἀστέρια,
ὁ Σείρηος, τ' ἄστρο πρὸς ἦψλᾶ πρὸς ὄρατον στέκει ἀπ'
[δὲλα,
τέτιαν καὶ ἢ λάμψῃ ἀπ' τ' ὄπλο του, πρὸς στὸ δεξὺν
[τὸ χέρι
τ' ἀνέμιξεν ἔχοντας κακοὺς σκοποὺς, καὶ μετὰ τὸ μάτι
θωροῦσεν τ' ὄμορφον κορμὶν πρὸς ἢ ἀνιχτεῖ πρὸς πρῶτα.
Μὰ ἀφ' οὗ ἢ χαλκένια ἄρματασὰ του τὸ κρᾶνον δλο τ'
[ἄλλο,
πανώρια, πρὸς ἀπ' τὸν Πάτροκλον τὴν πῆρε σφάζοντας
[τον,
μὰ δειχνεν ἐκεῖ πρὸς τὰ κλειδιά χωρίζουν στίς καὶ
[ὄμους,
στὴν γοῦδα, ἐκεῖ πρὸς ἢ κονταριὰ πρὸς γλῆγῃρα σκο-
[τῶνει·
ἐκεῖ τὸν κάρφωσεν καθὼς τοῦ ρήχνουνταν, καὶ ὡς πέρα
βγήκε ὁ χαλκὸς διαβαίνοντας τὸν τροφάντον λοιμὸν
[του

δίχως ή άκρη ή κοφτερή ν' άγγίζει το λαρύγγι.
Χάμου εκεί πέρα ό Έχτορας σωριάστηκε στις
σκόνες,

«σά θέλει ό Δίας κι' ό λοιπόι θεοί να μου τον στει-
λουν.»
Είπε, και σέρνει άπ' τό κορμί το χάλκινο κοντάρι
κι' έχει κοντά παρόμοια τ' άφήνει και κατόπι
άπ' την πανώρια άρματοσά νάν τον γυμνώνει άρ-
χιζει

«Φεβγότε, αδέρφια... άφήστε με σάς λέω, κι' ός με
λυυπάστε,
νά βγώ δέω έφτός και μόνος μου να τρέξω ώς στά
[κανόδια
νά πέσω άμπρός στά πόδια του, σ' άπτόν το σαρ-
[κοφάγο...
να το φονιά... ίδως σεβαστεί τά χρόνια μου. ίδως
[νιώσει
«σπλαχνιά για τ' άσπρα μου μαλλιά. Κι' άφτός πα-
[τέρα γέρο
«έχει μαύρες, πι' ύ λές για άφτό τον έσπαιρνε, να γίνει
«χάρος των Τρώων, μα' καφε πιο πρώτα έμένα άπ,
[δλους,
«πώ τόσα μουδάζε παιδιά μέσ' στα χρυσά τους
[νιάτα.
«Μά δλοις έε μου τους κλαίει άφτός τέσο βαθιά
[ή καιδιά μου,
«δσο έναν π' ως τον τάφο μου θα σύρει με ό καρ-
[μός του,
«τόν Έχτορα. Ω, στα χέρια μου ός μουχε καν πε-
[θάνει,
«πώ οί διό καν να χερταίναμε το μυρολόι,τό κάμα,
«έγώ κι' ή μάθρη ή μάνα του πού τον πικρογεν-
[νιόσε.»
«Έτσι θρηνούσε, κι' έκλαιαν μαζί του κι' δλοι
[οί Τρώες.
Τότ' ή Έκάβη άρχίτισσι των γυναικών το κλάμα:
«Ωχ γιέ μου, έγώ ή κακότυχη, τί πιά να ζω στόν
[κόσμο
«τόρα πού έσύ μου πέθανες, τής χώρας το κάμα,
«τής χώρας ή παρηγοριά, π' όλοι—γυναίκες κι' άν-
[τρες—
«νύχτα και μέρα σό θεό σέ λάτρευαν στό κάστρο.
«Τι έσύ είσιν βόνη δέξα μας, έσύ είσιν μόνη
[όλπίδα,
«σά ζούσες τόρα άχ θάλατες, τόρα σέ πήρε χάρις.»
«Τι σέ έκλαίει ή γερόντισσα. Όμως άκόμα ώς τότε
«δεν είχε άκούσει τίποτα τού Έχτορα ή γυναίκα,
«γιατί να πάει δέ βρέθηκε σωστός μαντατοφόρος
«να πει πώς δέω άπ' τό καστρά τής έμενε ό καλός
[της,
«μόν εβανε άλικο σκευτή στού πύργου της τά βάρια
«διπλό, και μέσα πλουμιστά τ' άνθοκεντρίσε ζόμπλια.
«Κι' εκεί στις άξιεσ φώναζε τις σκλάβες μέσ' στόν
[πύργο
«στη σταύ να βάλουν τρέποδο λεβέτι άπ' τά μεγάλα,
«για νύχει έτοι έτοιμο ζεστό λουτρό όταν κοουραμμένος
«πίσω γυρίσει ό Έχτορας στό σπίτι του άπ'τή μάχη...
«άχ έρμα, πού να φανταστείς π' άλλάρια από λουτρά
[σου
«τόν έσφαζε ή θεά Άθηνά με τ' Άχιλλιά το χέρι!
«Μά άραφνα άκούει ξεφονιττά άπ' τό τοίχι και κλά-
[ψες,
«και τής λυγούν τά γόνατι, πέφτει ή βελόνα χάρου.
«Κι' άμέσως φώναζε ξανά στις λυγερές της σκλάβες:
«Γλήγορα, έδτε διό μαζί, να δώ γιατί ή άντάρια.

LAURA MARHOLM

Ο ΧΩΡΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΗ ΣΚΑΝΤΙΝΑΒΙΑ

(Μετάφραση Karl. Dieterich)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

Αυτή τή μελέτη τή δημοσίεψε ή κ. Marholm, γνω-
στή προμύγισσα τής χειραφετήσεως τής γυναίκης στή Γέρ-
μανία, έδώ και δώδεκα χρόνια σέ μια φημερία. Πρώ
πολλού είασασαν να τήν κάμω προσιτή και στον έλλη-
νικών κόσμο, γιατί μου φαίνεται πως όλη ή κίνητη των
σκαντιναβικών σχολείων για χωριότητες είναι παραδειγματική
για κάθε τόπο, μέγιστα για τήν Ελλάδα, όπου ό γω-
ριότης είασ, καθώς έβρω από τά ταξίδια μου, τή από-
παιδη τής μορφώσεως όπου τήν ένοσεί ό πολιτισμός τού
20 αιώνα. Μά χερά παρατήρησα, ότι ό χωριότης—στέ-
νησιά μέγιστα, τή Σερσία δεν τή γνωρίζω—είναι πολύ

έξυπνος και όψι τήν μόρφωσή με λήπη όμως παρατή-
ρητα και τή έλο, πως δέν έχει ούκ α κριία για
να μορφώνεται. Γι' αυτούς τού λόγους τή
ήδη μα μερικων τίτοιων σχολειών—πώ έπρεπε σεβαλώς να
έφρημοσθού' στή Έλληνική πνεύμα--μου φαίνεται μια
Κοινωνία κή άνάγκη, άπρω ή Έλλάδα είναι σάν
τή Δανία όρι μόνον ναυτικό αλλά κ' άγοροτι κδ Κρά-
τος. Και μόνον άν προκόψουν αυτές οι δυο τάξεις, θα
προκόψη και ή Έλλάδα. Όσο ξέρω, τή έπίσημο εκπαι-
δευτικό σύστημα στήν Έλλάδα δέν έπηρεσ άπ' όψη άκόμη
τό χωριότη παρά μόνο τή δάσκαλο. Ότι, τή τή χρειάζεται,
είναι και από τή δού, δηλ. Χωροτοδία σκαλοισω-
στοί, δηλ. δάσκαλοι, πού να γνωρίζουν τά συμφέροντα
του χωριότη, γά να τον κάμουν άληθινό και ζήιο χω-
ριότη. Είπλω ότι ό βασιλιάς Γεώργιος, σά Δανός πώ
είναι, θα άποφατίσει κάποιες να προστατεύσει μια τέτοια
ιδέα, πού ή εκτέλεσή της θα ήτανε μια εύλογη για όλον
την Έλληνισμό, μέγιστα στή Μακεδονία, όπου τή μέλ-
λον του Έλληνισμού δεν έξαρτάται από τήν προκοπή των
σχολαστικών σχολειών, παρά από τήν έξυπνη και τήν
προκοπή των χωριότικων σχολειών. Μόνον με ένα αρχι-
τεκό χωριότιπο πολιτισμό ή Έλληνισμός θα ρίξη κάτω
τόν Βουλγαρισμό, ποτ ή τόν δακταλισμό ή με τόν Ισ-
τορισμό!—Αυτ ή κατάλαβε πρώτα άπ' όλα τή έλλη-
νική φύλα ό φιλόσοφος «Νουμάς» και για τούτο τον πα-
ρακάλετα να τυπώση τή μεταφραση μου. Τον εύχαριστώ

πολύ για τήν προθυμία του κ' έλπίζω, πως δέν θα πήη
στά χεμένα ό κόπος του.

Karl Dieterich

1

Χιόνι, ότο φαίνεται τή μάτι. Μιά άπειρη άσπρη άτλω-
ταριά, πού χάνεται στον ήρίζοντα, δέν ξέρεις πού. Πυκνό,
πυκνο πέφτει τή χιόνι από μέσ' άπ' τον καταναλισμένο
άέρα σέ κρυσταλλένιες άρτίες, σάν παγωμένη βροχή. Κι
άνάμεσα στή χιονόνερα βλέπεις μενάλια μαυροφτέρουγα
πουλιότα πού πατούν άργά και δυσκίνητα, πού κάθονται ά-
πάνω σ' όλες τις δεντροκορφές και περπατούνε παντού
πάνω στους άσπρημένους κάμπους. Μά δέν έχει και πολλά
δέντρα—χρηλές φράγτες μονάχα από τίτιες πού φράζουν
τά χωράφια, και λυγαριές με λιγνούς κλάδους πού συνο-
ρίζουν τούς άμ. ξωτούς δόμους: και δέν κ' έχει ένας άπο-
μωμένος και τσακισμένος κορμός πού φαίνεται μελαχο-
λικά σ' ένα χιονόβου. Η φουρτούνα, ή τίτι κ' ή ναρα-
καχή—να τή γνωρίζουμε τής σκαντιναβικής παιδείας.
Τό τραίνο τρέχει και τρέχει, σιγά σιγά καθώς πάντα
στέ χωριότικο τόπο. Και δεξιά και άριστερά πάνω στήν
άσπρη άτλωταριά τού περνάει γλιστρώντας, άσπρίζει και
μιά φοιά και τή κάμπουρικο. Έχει τετράγωνο σχήμα, και
άμα καλοκατάζει, είναι ένα χωριότικο γτήμα. Τρέχει
τό τραίνο ψυχή στού κάτσαπρους κάμπους. Όλο σιωπή
και μοναξιά. Κάπου μακριά μακριά χιονοφύγει κάτι τι

μοναχική της ποτέ δεν κάθεται να δέχεται τις επισκέψεις μας. Έχει πάντα στο πλάγι της δυό-τρεις ακόλουθους, καμιά ράδιο-φωλιά, καμιά προδοσία, καμιά πονηρία, καμιά άκολασία, και έτσι δεν μοιάζει με κείνην που μας την σύστησαν, και γυροίμε πίσου με μούτρα κατεβα-σμένα, με με την θέληση αντίσχυρη και με το μάτι θο-λωμένο, ώστε δεν μπορούμε μόνοι μας να βγάλουμε την αλήθειά μας απ' την σύγχυση εκείνη. Τέτοιους λοιπόν μας κάρνουν οι δάσκαλοι. Πόσοι είναι εκείνοι, που θα πετάξουν αφήλότερα απ' τον κύκλο μέσα στον όποιο μας προορίζουν να ζήσουμε;

Πρέπει χωρίς άλλο να πιάσουμε θεωρώντας την υπαρξή μας και την σωτηρία ως μοναδικό παράδειγμα μας' την ιστορία της ανθρωπότητας. Αν υπάρχουν ακόμα τό χωριστοί στην θρησκεία και μόνη' ούτε βλέπω σε τέτοια υπαρξή μέσα κανένα θαύμα και κανένα μοναδικό και ακατάληπτο και μυστηριώδες στη φύση του παράδειγμα, αφού και άλλα έχουν υπάρχουν πριν από μας και υπάρχουν. Τι να πούν οι Έθνοισί που έσα έσα τραβούν τη ρίζα τους από τον Άδαμ; Δεν πρέπει να τα πάρουν από πάνω τους;

Θα μου πείτε ότι το Έλληνικό έθνος έκανε έργα μεγάλα και έξοχα και κίμησητα. Ναι, άλλ' ο' αυτά απόδειξαν και ηποδείχσαν την πνευματική μόνο υπερο-χή, ή όποια ποτέ δεν τωζει αν δεν έχη την Άλλην, την ήθική δύναμη άγριότερη.

Κανείς δεν άρνείται την άξία του πνεύματος. Άλλ' σήμερα προπάντων έχουμε ανάγκην απ' την ήθική άνατροφή ή όποια θα έτοιμάση την πολιτική, δηλ. την ποίηση και την έξαρσίση του μέλλοντος. Αν δεν το κάμουμε αυτό δεν θα σωθούμε άρα γε; — Πώς δεν θα σωθούμε. Σώθηκαν και οι άρχαιοι όταν οι Ρωμαίοι τους υπέταξαν. Μα ντρέπομαι να πώ έδω πώς μας είχαν οι κυρίαρχοι εκείνοι, και όποιος θέλει να τα μάθη καταλεπτός ως άνοση τον δεύτερο τόμο της ιστορίας του Ηικπρρηγοπούλου για να κλάψη λί-γο. Τέτοις σωτηρίας ως λείπει' χάρισμα σ' εκείνους που την ποθείτε.

Πολλά, παραπολλά ήθελα να πώ για την πολιτι-κή μας εν γένει δράση. Μα αφήνω το ζήτημα να το εξετάσω ειδικότερα όταν έλλω στο περι πολιτικής κε-φλάκιο, γιατί είναι σπουδαίο και μεγάλο και δεν χω-ρεί σ' αυτόν έδω τον πρόλογο.

Πολλά επίσης είναι και κείνα που μας ζουριάζουν όσο πάμε και στην μελέτη αυτών είναι τώρα που βα-σανίζω το κεφάλι μου. Την πολιτική μας άνικανότητα

την κληρονομήσαμε απ' τους προγόνους μας και σαν να μ'ν ήταν αυτό άρκετό χίλια-δυό άλλα την επιτείνουν από παντού και την περικυκλώνουν και την έξορειώ-νουν σε άνήκουστο βαθμό. Ένα απ' όλα αυτά είναι ή χαριτωμένη δημοσιογραφία μας. Αυτή μας έκανε τόσο κακά στον τόπο, όσο δεν άξιζουν τα κεφάλια όλων εκεί-νων που την έχουν, αν τα πουλήσης παρκαγεμισμένα με χρυσάφι. Μας κόλλησε όμως μια και καλή σαν ψώρα και δεν λείν να ξεκολλήση. Και θα μου πείτε: απώς θέλεις να ξεκολλήση, αφού βρώμα και ψώρα είν' άδέρφια; Πρώτα να πεταξούμε τη βρώμα μας, να κα-θαρίστούμε με άντισυπτικά, με θειάφι καλά καλά, και θα δής την ψώρα να φεύγη σαν δαιμονισμένη και δεν θα το πιστεύεις — Ναι! — μα έπειδή το πρώτο είναι πολύ πιό δύσκολο απ' το δεύτερο έγω θα δείξω έναν τρόπο με τον όποιο θα γλυτώσουμε πρώτα πρώτα απ' την ψώρα, δηλ. απ' την παρκαλυμένη δημοσιογραφία, και έπειτα θα παστρεψτούμε και λίγο, όχι πολύ, απ' την βρώμα που σαν σκυλίχι τρώγει τη ρίζα του άναγ-καίου εκείνου δέντρου, της ήθικής μας προκοπής.

Θα δείξω λοιπόν πώς πρέπει να ιδρύσουμε — με την βοήθεια πάντα των πλουσίων μας — ένα φύλλο δημο-σιογραφικό, το όποιο να εύρηγήτη πραγματικά και όχι ψεύτικα το έθνος, που θα μας εύλογη κτύπη. Θα δείξω πώς αυτό το φύλλο είναι δυνατόν να διαδοθη σ' όλες τις άκρες της Ελλάδας μας και πώς θα παιδαγω-γήση το έθνος. Πώς θα σκοπίση παντού ιδέες γειρές και μεγάλες και πώς θα παρκαλέση το έδαφος, επά-νω στο όποιο πρέπει να κτίσουμε τα άθάνατα θεμέ-λια της ήθικής και πολιτικής μας άνατροφής. Αυτά που θα πώ θάναυ παράδοξα βέβαια. Μα παράδοξα θά-ναι και τα άποτελέσματα και άπίστευτα και άξια πα-ραδείγματος σ' όποιαδήποτε άλλον λαόν. Και γιατί τόχα να μη μας μιμηθούν και σήμερα ακόμα εκείνοι που μιμήθηκαν μια φορά τους πατέρες μας; Αν εί-χαμε την πραγματοποίηση αυτών ως σκοπό της ύπαρ-ξής μας πρό πολλού, είμαι βέβαιος ότι πολλά θα κα-τορθώναμε. Άλλ' όμως ο καιρός δ.ν χάθηκε όλως διά-λου. Ας έλπίζουμε πάντοτε, ας βαλούμε τα δυνατό μας, τη θέλησή μας όλαληρη και δεν θα άποτύχουμε. Ας έχουμε υπ' όψη ότι ένας Δημοσθένης θ έ λ η σ ε κ' έγινε ο πιο μεγάλος ρήτορας του κόσμου.

Με την έλπίδα αυτήν, φίλε Νουμά, στο έπόμενο γράμμα μου θα σου άναπτύξω κείνα που είπα για τον τύπο. Γιατί βλέπεις ότι το δίχτυό των άγαθών του

κόσμου πολλές φορές τάνοίγουμε, μα πάντοτε, πάντοτε κάτι τι μένει στον πάτο, αφού όλα τα άλλα παρουν το δρόμο τους τον κατηφορικό. Και αυτό το κάτι τι το ξέρετε απ' την μυθολογία.

Πόλη — Ίούνιος.

ΔΑΜΩΝΑΣ

ΣΤΗ ΔΥΣΗ ΕΝΟΣ ΟΝΕΙΡΟΥ

Του Βουτεριβή

Είδα σφριμένο τόνειρό μας
Με το σκίληρό το χωρισμό μας
Και δάκρυα έχνουα πιναί,
Μαμές στο στήθος το θλιμμένο
Και μια κρυφή έννοιωσα χαρά
Για τόνειρό μας το χαμένο!

Όλα νεκρά τα αισθήματά μου
Στο φλογερό έσαν έρωτά μου
Κ' οι πόθοι και τα ιδανικά
Πέθρουν φτερά, τώρα, κι' άγρυπα
Κ' έλείτερα σα μαγικά
Παλάτια θρόνουνται του αϊθέρα...

Κ' έτοι, στα χάρη ακού του άτείρου.
Κλαίοντας και δάση ενός άνείρου!

Βόλος 1904

ΜΕΥΚΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

— Να σου τί να κάνεις, είπε ο γιατρός. Σαν πής σπίτε σου, βλε κίπτε να σου σφίξει με τα δικτυλά του μερι-κές φορές το λάφυγγά σου και να δαίς θά γίνεις καλά.
— Πολύ καλά, είπε ο άρρωστος, το κίνω έβριο.
— Και γιατί όχι σήμερα; ώνησε ο γιατρός.
— Γιατί, βλέπεις, είπε ο άρρωστος, τήμερα λείπει ή γυναίκα μου και δεν έρω παρά την πεθερά μου σπίτε και να σου πώ, προτιμώ να μη μου σφίξει το λάφυγγά μου.
— Δέ μου λές, πατέρα, γιατί σα μιλεί ο κόσμος για γλώσσα, πίν-α λείν αή μητρική μας γλώσσα, κι' δει αή πατρική μας γλώσσα;
— Γιατί, βλέπεις, παιδί μου, οι μητέρες μεταχειρί-ζονται τή γλώσσα τους πολύ συχνά.

γείται από μίαν εποχή νεώτερη. Τον Δαυδ χωριάτη τον έβάραινε μια μεγάλη και φορτωτική δου-σύνη που έγενε πιό άνοφορη ακόμα, έπειδή ή ντοπια άρχοντολογία έχά-θηκε σιγά σιγά και άντικαταστήθηκε από μια ξένη, μέ-λιστα γερμανική άρχοντολογία των αύλων. Και από την έποψη της φυλής ή θανική χωριάτικη τάξη δεν διατη-ρήθηκε τόσο καθαρή όσον εκείνη της σκαντιναβικής χερ-σονήσου.

Μολταχούτα στη Δανία ξεφύτρωσε εκείνη ή κίνηση, που στα τελευταία 25 χρόνια είχε την μεγαλύτερη σημα-σία για τον Σκαντιναβό χωριάτη και για τη συνείδηση της έξουσίας και της τάξης του.

Στη Δανία ξεφύτρωσε λοιπόν ή ιδέα της χωριάτικης σχολής, και στη Δανία έβρύθησαν οι πρώτες αυτές σχολές που γίνανε παρόμοια για όλη τη Σκαντιναβία. Στην έξέ-λιξη των σχολών τούτων ή Δανία είχε πάντα την ήγεμό-νία από τότε, και τώρα ακόμα που διαδόθηκε ή ιδέα σ' όλη τη Σκαντιναβία, και τροποποιήθηκε παντού κατά τις τοπικές συνθήκες, ή Δανία έχει όχι μόνο τα περισσότερα, μα και τα καλύτερα ιδουμάτα της χωριάτικης παιδείας.

Η ίδια όπου βασίζεται όλη ή έγκατάσταση, είναι ή έξης' να συχτοδέη το χωριάτη με την τάξη του, και να τον έμφυχώη με την συνείδηση και με την τιμή της τάξης του. Ό σκοπός όλων των σχολείων είναι να του με-ταβιάζη τις γνώσεις που τον κάνουν έκανό να βιόζη μαζί με την εποχή του, χωρίς να έγκαταλείψη το φυσικό του

κύκλο και το πατροπαρόδοτό του επάγγελμα' να έμπο-δίη λοιπόν το έξυπνο χωριάτικο στοιχείο να μεταβιήη σ' άλλες κοινωνικές τάξεις. Έμμέσος κάθε σχολείου προ-σπαθεί ακόμα, — είτε τ' όμολογεί είτε όχι — να έξηγη και να δυναμώη στο χωριάτη την πολιτική του σημασία, αν τύχη να μ'ν την έξη άκομα.

Η Δανία μόνη έχει τώρα έδδομήντα τέτοια σχολεία, κ' ή ηλικία των μαθητών τους παιζει μεταξύ 17 και 40 χρονών. Αυτοί οι άριθμοί κατά βαθος έξηγούνε όλα, την σημασία λοιπόν των σχολείων και τον έθουσιασμό για τούτα, που άνθρωποι της πιό στάσιμης τάξης του κό-σμου να θυσιάζουν τους λίγες περιόδους που έμίζεσαν οί-κονομώντας, για να γίνουν, πριν έρθουν τα γεράματα, και πάλι μαθηταί και να αισθάνονται τον έαυτό τους κοίκο μιας άλλου είδους της γενικής άνάπτυξης. Στη Νορβηγία και στη Σουηδία τα σχολεία ακόμα δεν έχουν τέτοιαν έκταση ούτε ξεφύτρωσαν τόσον από το βάθος της ψυχής και της όρμης του λαού.

Ένωείται, πώς τούτη ή έκταση, για να ένεργή τόσο διαπεραστικά, δέν ήταν έ-τελώς πραχτική Έγεννήθη σύ-γρονα με ένα ζωηρό θρησκευτικό ρέμα και στηρίχθηκε από τον έαυτό του, ένα ρέμα που έτρεφε μακριά από την λιμα-σία της εκκλησίας του κράτους, και βγήκε σε μια άτομική θεησκευτικότητα που σκοπίστηκε σε άτέλειωτες μικρές άρτίτες και χώνονταν στη Δανία σε μια ένθουσιασμένη Έλευθεροδοξία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία σε ήπε-

ρευλήθειν. Έγενναν κι άλλος πειράματα με την καθαρή καλλιέργεια του νοού στα σχολεία, το ε όμως φάνηκε κα-θαρά, πώς σε καταστήματά με παρόμοια βίση στις πολι-τικές δεν γίνονται, ή έσωτερική τους στέρωση και ή έξω-τερική τους άποτυχία.

Η ίδια των σχολείων ποθαίνει από τη φαινομενική άντροση, ότι είναι καταστήματα για διάδοση γνώσεων, όχι όμως το μέσον αυτής της διάδοσης. Είναι φωτιάρια μορφωτικά και της ζωντανής συνκοινωνίας, συνζώγια μες τάξης, της όποιας τα μέλη παρουν μια ζωή κατ' άνήκην άπομονωμένη και μονότονη. Είναι σύγρονα, έξ αίτιες των μεγάλων πνηγύρων και των δύο φύλων, ένα έκτακτον μέσον της άνάνεωτης του αίματος, και της άνά-μιξης των φαμίλιών που δέν έρχεται εύκολα στη νού του συντηρητικού χωριάτη, ο όποιος αγαπάει να συμπιερευή με το δικό του σ.γγενολόγιο.

Η ίδια ή ιδέα είναι του Δανού επισκόπου Γκρόνιν-δικ, του έρω-ή του Γρουντβιγκινισανού, του όποιο το μακρό-καλλο, άπρόγενο γεροντικό κεφάλι με τα μεστά σαν πα-τριάρχη προτεχτικά σουσούμια υπό γύφο ή τριμπερί δεν λείπει από καμμία σχολή. Άνθρωπος γιγατιαίος φαντα-σίας με διο.γνώτικη δημιουργική δύναμη, θαυμαστής και μιμητής της μεγάλης ήρωικής εποχής της Σκαντι-ναβίας, ποιητής έκτακτω, ώραιο, θρησκευτικών άμάτων με θερμό οίθύμα, δογματικώς συγχυμένος, αλλά έξ αι-τίας της φαντασίας του άνεξάρτητος από τα δόγματα.

ρίση σε κείνη την πνιγούρα ; Γιατί ; Άξερνα του ήρθε κ' ένας στοχασμός, που έφριξε. Να καη το βουμάνι, μπορεί να κρη κι άρτος μαζι. Άπομκρύθηκε γλήγορα, προς την άκρογιαλιά. Θωρούσε όμως πάντα το βουμάνι, να δη τι θα γίνει. Τιποτα ! Η κορφή του άσκαφτη. Τόσο καλύτερα ! Είχε κειρό, να περάση με το κέρι του από την Άλλη μεριά, στην Κορρούλα του. Η φωτιά δεν έπιασε που δεν έπιασε, λέει. Μαγεμένος ο τύπος και μήτε η φωτιά δε φελαει. Λοιπόν άφησε τάκρογιαλι, και τοιμαζότανε να φύγη άκλουθώντας το στενό το γκιάτι της άμμουδιάς, που ετσι θάρτανε πύ γλήγορα στα δικά του τα κατατόπια. Κι όσο ανέβαινε την άμμουδιά ήθελε να πάη από πίσω από το βουνό, τήραε πάντα το βουμάνι με προσοχή, σαν τον κλέφτη που γυρίζει και βλέπει έρχεται κανένας ή δεν έρχεται.

Έκει που κοιτάζε, μια φλόγα, με τί φλόγα ; μια κολύνα φωτιά βγήκε με άβάσταχτη όρμη από μέσα πύ το βουμάνι. Άναβαν τώρα και τάλλα τα δέντρα, ίσα ίσα κατὰ τί μέρος το νοτιανό, που ήθελε να πάη ο Γιάννης. Σύγκαρη με τί φλόγα, περιχουόντανε πέρα πέρα μια μυρωδιά θεότρολλη, μια θεόγλυκη ούράνια μυρωδιά που σε μεθύσε, μια μυρωδιά καμωμένη από τάρωματα όλα, όλη την έβουδιά τώ δεντρώνε που κείγανε, άπέφαντη σαν τί φλόγα μυρωδιά και βραειά κα ταχειά σαν τί φλόγα.

Ο Γιάννης έτρεξε μισζώνοντας κατὰ τί γαλό. Μά έπειδή άγέρα ; δε φουούσε μήτε βουιά μήτε νοτιά, ζαπλύνονταν ήσυχά ήσυχά ή φωτιά παντούσε στο βουμάνι, με την ίδια δύναμη, κι άρχιζαν οι φλόγες να τρυπούνε και τί μέρος τί βορειανό άλλες πάλι προχωρούσαν προς τα δέντρα που κοιτάζαν τί θάλασσα. Και παντα ή μυρωδιά εκείνη, μαγάλω με τί φωτιά.

Η άπόσταση ως τί θάλασσα είταυ κέρπουσε, και να το συλλογιστή κανει, ο Γιάννης δεν κιντόνε γιά την ώρα. Λοιπόν έμεινε μια στιγμή, άκαταφάστος. Στανκχωριούνταν όμως μόνο που έβλεπε τις τόσες φλόγες. Σε λίγο μάλιστα ή πυρκαγιά, βζόντας σε κίνηση την άτμοσφαιρα που την έδερναν οι φλογουματιές, σήκωσε άνεμο. Τότες ή μυρωδιά κατάντησε άνυπόφερτη κι ο Γιάννης είδε πως έπρεπε και καλὰ να ζικινήση από και που στεκότανε, ότο μπορούσε πύ κοντά στην άκρη του γαλού. Φουούκωνε όμως ή θάλασσα και του έτρωγε τον άεμο που πατούσε. Μιλετούσε από πύ να πάη, όταν ο τρώμος, που του έκανε καρτέρι ως που να τον άρπάξη πιά ψυχή και σάρκα, ήρθε και του άναποδούρισε τα μυαλά, με τί θέαμα το παρχάενο που του προσηλάστηκε στα μάτια.

Καταμειςίς του βουμανιού ξέρουμε πως έτρεχε ποτάμι άριετὰ φερδουλό. Άρτο κτεβενε κ' έκουε την άμμουδιά. Δεν το πολυπρόσεχε ο Γιάννης, γιατί ο νούς του είταν άλλου, και δεν κοιτάζε χάμου. Άξερνα όμως γυρίζει και βλέπει το ποτάμι σαν πυρωμένο ίσα ίσα στο μέρος που έβγαυε από το βουμάνι. Άγάλια αγάλια, έρχονταν οι φλόγες κατάνου του, άπισκεπάζοντας τα νερά. Βετανε κλοριά, κομματία ζύλα που είχανε πέσει από τα δέντρα μέσα στο ποτάμι και που τάσπερε τώρα με κόπο το νερό, γιατί όλο του είταυ φηρωμένο κορμύς, κλώνους, κλαριά και φύλλα που βιάδιζαν και που καίγανε άπ' όξω. Μια πλεούμενη πυρκαγιά, μυρωδάτη και τρομερή.

Ο Γιάννης πήρε τώνε ματιώ του. Να φύγη, να φύγη, γιά τόνουμα του Θεού, να γλυτώσχη. Άπό πύ όμως ; Σαν το κατσίκι, πήδηξε, σκαρφάλωσε τα βουνάκια που βρισκόντανε πύ άπάνω από το βουμάνι, προς το βοριανό μέρος του Νησιού. Είταυε δυό μικρούτσικες βουνοσειρές που τραβούσανε, ή μια στην Άμμουδιά τί μεγληη κ' ή δέφτερη στην άλλη άκρη της Σάντα Κλάρας σά δικράνι, με άνάμεσά τους ένα βόθρο σημαντική, με βόθρος και βουνά είχνε τα πλεβρά τους σε-

παμένα με χόρτα.

Την πρώτη φορά που είχε πύει ο Γιάννης σε κείνο τί μέρος, ανέβηκε μόνο ίσα με την κορφή της βουνοσειρας, είδε το βόθρο, δεν κατεβηκε όμως. Τώρα, που να σταθη ; Έπρεπε και καλὰ να περάση από την Άλλη τί μεριά, να μη βλέπη τί φλόγα εκείνη την κορμωχαλάστρα, που μαγάλωνε ώρα την ώρα, που έλεγε να κάρη όλο τάπερκαντο βουμάνι. Και πάντα του φαινότανε πως την κινήγαε ή πυρκαγιά, σαν το ποτάμι της Άμμουδιάς. Και πάντα ή μυρωδιά, ή άχώριστη συντροφισσα της φλόγας, την άκλούθαε όπου κι αν πήγαινε.

Ροβόλαε ο Γιάννης στο βόθρο από την κορφή, έπερτε, σηκωνότανε, σκούνταρε στις πέτρες, κατρακυλούσε φεβγιά. Τόλος βρέθηκε κάτω, κοιτάζε είχε και κεί άμμουδιά στην άκρη, που του φάνηκε από μακριά σά λιμα άκι. Κόβησε μια στιγμή, λαχανιασμένος, πρώτου τραβήξη άριστερα του, εκεί που έβλεπε άχλάστο άρλογο νερό. Σήκωσε τα μάτια στον τόπο που άκούμπησε, άναμειςίς στα δυό βουνοπέλαρα, είταυε πεντιξη κατὰψηλα δέντρα και τάπάνω τους τα κλαριά έφειγγαν κόκκινα κόκκινα από την αντίλαψη της πυρκαγιάς.

— Άλλοίμονο ! Ελά πιτσου κι άφτα ! »

Άρμητε προς τάκρογιαλι το μικρούτσικο. Έπειδή όμως δεν τον σκεπάζανε πιά τα βουνοράγια, έρτανε ως έκειπέρα ή όψη της πυρκαγιάς, κ' ή μυρωδιά της κόντεβε τώρα να κυριέψη όλη την Σάντα Κλάρα. Δοίμο λοιπόν και πάλι όρμος. Έτρεχε ο Γιάννης, έτρεχε ως που να πρυτάξη στο μέρος που έστριβε ή βορειανή βουνοσειρά του δικρανού, κ' έτσι να βρεθή στην άλλη άκρη του Νησιού, εκεί που δεν πήγε πύε του και που είταν τα βράχια και τί πλατι έλόφρεδου βουνό. Τότες ή ά γλώσσου, άφου ή ά μπρούσε ίσα να σύρη ως την Κορρούλα του. Έβλεπε κιόλας πως δε θάβλεπε πιά τί φλόγα της κατάραι, μια και ή τόν άπάκροφτάν τα βουνά του.

Λωλή έλπίδα ! Όσο προσπαθούσε ο Γιάννης να βγλήη τον άνήφορο που τον άποχώριζε από το βουνό, είχε πιάσει το σουρούπωμα, και σαν ήρθε πιά εκεί που ήθελε, πλάκωσε ή νύχτα. Τότες φάνηκε ή πυρκαγιά μ' όλη της την τρομάρα και μ' όλη της την όμορφιά.

Οι φλόγες συνέπαιρναν τώρα ένα ένα όλα τα δέντρα του βουμανιού, και παιδή όλα τους είταυε πολύ άψηλά, τα πρώτα που άναψαν έκαίγαν άκόμη, όταν έπιαναν τάλλα, κ' έτσι από άκρη σε άκρη το βουμάνι γινόντανε μια και μόνη θεόρατη φλόγα, που πηγαινοερχότανε σιγά σιγά, γλυκακουματούσα, ήτυχη, άτάραχη, καθήρια καθήρια και που με την αντιφεγγιά της φωτίζε τί Νησί όλο, φωτίζε τον ουρανό, φωτίζε τί θάλασσα, ως τον όριζοντα πέρα πέρα. Και συνάμα, ενώ έλαμπε κλάκκιρη ή Δημηουργία με το φως της, ή πυρκαγιά παρέχασ άτέλειωτα, παντοτεινά γύρο γύρο τί μυρωδιά της, είκόνα της Άγάπης άληθινή, που φωτίζει τον κόσμο και που του δίνει, όσο ίδια της καίει, τήθάνατό της τάρωμα.

Ο Γιάννης, περίτρομος, σκατισμένος, σαν άστραπυρόντητος, κοιτάζε, κοιτάζε κι ο φόβος της πυρκαγιάς την παραδερνε, έπως μάς παραδέρνει κι ο φόβος της Άγάπης. Η Άγάπη όμως έκαμε θάμα και τότες. Άφτή τώφερε ; τώφερε ή πυρκαγιά ; ποιός μπορεί να το πη ; Εκείνη την ώρα, βρισκονταν ο Γιάννης στα πόδια του βορειανού γοντρόπλατου βουνού. Έλεγε να κρυφτή πίσω του, στον ίσκιο του πίσω, σά να μην έκαίγε το Νησί, άμα δεν τόβλεπε που καίει. Πάσισε να περάση. Άδύνατο. Είταυε γιομοθαλασσιά κ' ή ριζα του βουνού, από κείνη την άκρη, νεροπιασμένη. Άπελπίστηκε. Νόμιζε πως του κίκου κι αν έμνησκε στο Νησί, θα τον έτρωγαν οι φλόγες. Ριχτηκε στο γαλό !

Ο Γιάννης, που έδω και δυό χρόνια, δεν ήθελε κανε να πατήση στην άμμουδιά, όταν τί σκεπάζε ή θάλασσα λιγάκι, ο Γιάννης άρχισε να κουλουμπάη. Κουλουμπούσε, κουλουμπούσε μ' όλη του τί δύναμη, γιατί του φαινότανε πως ή μόνη του σωτηρία είταν άφτή, και βιαζότανε να φτάση, να φτάση γλήγορα, έπειδή τα νερά που κουλουμπούσε είταυε πυρωμένα, ματωμένα, σά να τήκαιγε ή φλόγα και δάφτα.

Τόλος έφτασε, άγγιξε πέτρα, βγήκε όξω. Έσκουφε το κεράι του στα γόνατά του, χώθησε στον ίσκιο του βουνού, μάθρο καθώς είταυε φυσικά εκείνο τί μέρος, άφου γύρισε τί ράχη στο βουμάνι. Μά του πονούσαν τα βλέφαρά του. Η πυρκαγιά έμοιαζε νάναι παντού, δεξιά του, άριστερά του και μπροστά του, μπροστά του μάλιστα, γιατί το πέλαγο είταυε μεγάλο κ' ή περιφέρεια του βουνού μικρή. Όσο κι ά σφαλνούσε τα μάτια, ή φλόγα τα τρυπούσε. Τάνοιξε μια στιγμή κόντεψε να πύθνη, από τί ίσκιμ το ζαρκιού που είδε.

Άντίκρου του, μά σε κάποιαν άπόσταση, βλέπει ένα πράμα πύλωρο, ένα βράχο, ένα βουνό, ένα δέφτερο Νησί, και το Νησί από πάνω ίσα με κάτω φωτισμένο από την πυρκαγιά. Είταν ή Μασατιέρα, ένα κι άρτό από τα τρία Νησιά του Χουάν-Φερνάντεζ, που τάπο σκεπάζε όλότετα το βουνό εκείνο της άκρης της βορειανής. Σά να του κατεβηκε φως, σά να καταλοθε. Έννοιωσε πως είταυε Νησί, άφου από πίσω πύ το ύψωρα που στεκούταν εκεί σαν ταίχος, έρχονταν κι άλλη αντιφεγγιά, ή αντιφεγγιά της πυρκαγιάς στην πέρα θάλασσα. Έσκουφε με προσοχή κ' είδε μια χαρμαδα κι από τί χαρμαδα τί θάλασσα την ίδια. Τώρα είταυε βέβαιος. Η χαρμαδα θά χωριζε, ύπθιωσε, δυό βουνοσειρες πύ άπυ μακριά φαινότανε σά μοναξίμματα ίσα είταυε και κανένας κάρπος άνομειά τους. Κοιτάζε ο Γιάννης. Κοιτάζε καλή. Έκει που κοιτάζε, κόντεψε να χήση τί λογικά του, γιατί άξερνα, στην κορφή του βράχου, στα πλεβρά της χαρμαδας εκείνης, έβλεπε κάτι να σαλεβή, κάτι να κινέται, κάτι να πηγαινοερχεται, νάνεβαίνε, τρεχατα τρεχάτα, σά σφαιρούλες, σαν άγρίμια, σά ζαρκάδια, σά ζεσα, σά δεν ξέρω τί !

Άλήθεια είταυε τάργυμια της Μασατιέρας, που λαφιαστήκανε από την πυρκαγιά και ζυγώνανε να δούνε. Ίσως έννοιώθαν κιόλας πως κάποιος έκειπέρα, κανένα ζωό σαν κι άφτα, ρψοκιντόνεβε και λαχταρούσε και πονούσε. Θάμα και τούτο της Άγάπης, που όπου φειγυβουλάει, μαζώνονται από μακριά και τί θωρνε.

(Ακολουθε)

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Πλανέθηκε φιλι στα χείλη πούσμιζε άγέρι σε τριαντάφυλλα ή ζωή μου σ' άνατριχιάσματα ήδονής χάθηκε ή γάυκα του Μά ή πικρα του φωλιάζει στην ψυχή μου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΚΗΣ

« Τ Ο Κ Ρ Α Σ Ι »

Το βιβλίο της ήμέρας — φύλλα τυπογραφικά 18 — εικόνες ευρωπαϊκές 70 — χαρτί έκλεχτό. — Πουλιέται δρ. 3,50, στα βιβλιοπωλεία « Έστίας », Κ. Έλευθεροδηκή Πλατ. Συντάγματος) και Μπέκ.

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα δρ. 10.—Για το Έξωτερικό δρ. 10

10 λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΡΩΑΙΕΤΑΙ : Στάση δόξα της Ηλιατικής Συντάγματος, Ομονομίας, Υπουργείου Οικονομικών, Στοθμού Τριχοδρομίου (Οφθαλμιατρική) Σταθμού Υπογείου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο καρνοπωλείο Σαρρή (Πλατεία Στουρνάρα, Εξάρχεια) και στο βιβλιοπωλείο «Βότσης» Γ. Κολάου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά κ' είναι για ένα χρόνο παντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΧΙ ΠΙΑ

οί στεν κέφαλοι δασκάλιοι, μά οι διπλωμάτες μας αν έχουμε και τέτοιους — πρέπει να τα διαβάσουν και να τα κλιχωνέψουν τ' άσθρα που δημοσιονέει ο Αντρεάδης στην «Αυτοκρατορία». Όσο μεγάλος κι αν είναι ο τίτλος τους: «Πώς χίνεται και πώς δύσεται να σωθή το Έθνος», «Εθνος», είναι τόσο μεγάλες κ' οι αλήθειες που ξεπετοιούνται από κάθε γρημυή τους, από κάθε λέξη τους, τόσο μεγάλες και τόσο άγριες, που και μεγαλύτερο, και βαρύτερο ακόμα τίτλο θά δικαιολογούσαν.

Ο Αντρεάδης ταξείδεψε στη Ρωσία και είδε τον Έλληνοισμό να χίνεται, να εκρωσίζετα, καθώς λέει, από την κίταρμίνη καθαρύνουσα. Γλώσσα δεν έχουμε, φωνάζει, κι αφού δεν θέλουμε να έχουμε γλώσσα, θά πη πώς δε θέλουμε να έχουμε κ' Έλληνες. Κι αυτό γίνεται από χρόνια τώρα στη Ρωσία. Ο εκρωσισμός από εκεί δ.ογενών μας προχωρεί με όρημ άκταγώνιστη και σε λίγα χρόνια μέσα στην άπείρανη Αυτοκρατορία δεν θά βρούκεται ένας Ρώμος που να μιλάει ρωμαϊκά, απλ' ύστατα, γιατί δεν θά τ' ξέρη για να τ' μιλήη.

Κι αυτό το άποδείχνει ο άδυσθινός αυτός ιερραπόστολος της Ίδρας τετραγωνικότατα, με νούμερα, με γεγονότα, με πρίματα χερουιστά, που δλ' αυτά, μαζωμένα, τον σπρώχνουν να φωνάξη πονετικά, σαν άλλος Ίερονομός :

— Ίδου λοιπόν προχείρως τ' άποτελέσματα της γρημυατικής και της καθαρυνούσης και υπό έποιν έθνικόν.

Ο Αντρεάδης ζήτησε να βή στη Ρωσία και την Μισραήλ, μη δέν το κατοόθωτε. Δέν τον άφησαν να την ιδή εκείνοι που έχουν συμφέρο να τον κρατούνε στο σκοτάδι της Ψευτιάς, να μη την άφήνουν να αντικούση κι την ήλιο της Αλήθειας. Ο Θεός, βλέπτε, έδωσε ένα Μισραήλ στην Ελλάδα, που θιμάματα θά μπορούσε να κατοόθωρη, μη ο Διάολος τ' άδιδε στη πλάη του ένα Χιντζικόνδστα, έναν στενοκέφαλο κι άπίπιστο δίσκαλο. Κ' έτσι ο Μισραήλς έξουδέτερο δ' ήκε κ' έμεινε ο κικός του σύμβουλος μόνος κύριος και διαχειριστής της

Αντρεαδικής — όπως την κατάντησε — δωρεάς του.

Αν έβλεπε την Αντρεάδη ο Μισραήλς, αν μιλούσε μαζί του, θάλλαζε γνώμη και θά ζητούσε να άφελήση την Πατρίδα του, διατάζοντας πρώτα πρώτα ναναφτή μια μεγάλη πυρκαγιά με τα βιβλία της «Ανωφελοής Βιβλίοθκης» του και να πεταχτή σ' αυτήν ο Χατζικόνδστας του για να ψυθή σαν πιπί.

Μά δέν τον είδε τον Αντρεάδη και δέν θά τον άφήσουν ούτε τάρορα του, τα γενναία, τα πατριωτικά, να διαβάση σήμερα γιατί — τόπαμε — έτσι τους συμφέρει να κάνουν για να τραγανίζουν τις χιλιάδες του και να σκορπάνε στο Έθνος τον φλώμο και την ψευτιά.

Ο Αντρεάδης δ,τι είδε στη Ρωσία το φώναξε πλάκακρίσια. Ας βρεθούν τώρα και ρωμέκα αυτά να τ' ακούσ αν.

ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ

έθνικόν γεγονός της εβδομάδας είναι το ταξίδι του ύποργου των Έξωτερικών.

Καθώς μας πληροφορήσαν οι «Καθημέρι», ο κ. Ρωμάκος πηει στη Παρίσι για λόγους διπλωματικούς, μά δε θ' άρση στη ταξίδι του και την Πατρίδα του ήσυχη. Γι αυτό στη Παρίσι θά μιλήση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το μακεδονικό ζήτημα κι όταν γρηζοντας περάση κι από την Βιέννα, θά πη πη ένα χροάκι και με την Γουλιόμοβα για το ίδιο ζήτημα.

Η ελπίς μας είναι να χάρη ο κ. Ρωμάκος τη λαλία του στο ταξίδι τον και να την ξαναχρησάν γρηζή με το καλό στην Αθήνα, γιατί ούτε η Μοναρχία τουρ-αζής τίποτε, ούτε πάλι είναι καμιά άναρχη να το μάθουν οι ξένοι ποιός είδους διπλωμάτας έχουμε και να γελάνε μαζί μας.

Ο ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟΣ

«Ταχυδρόμος», ο Πολίτικος, δέ, πάλι γύμισε τον Βάσπορο μ' άνοησίες, γράχοντας σ' ένα από τα τελευταία φύλλα του, στις 9 του Ιουνίου, κύριο άρθεο άκριάκτο κατά «των ύπονομευτών του Έθνους».

Σε κάποια κελεία, λέει, ένας προδότης τόλμησε κ' έδωκε λόγο σε γλώσσα άπλη, στην έθνική μας γλώσσα, που όλοι τή νοιώθουν κι όλοι τήν αίσθάνονται. Ο λόγος αυτός χαρακτηρίστηκε από τον παπαρδέλ «Γαχ' άρθεο» ως «περιφρόνησις κ' έξουτελισμός των ήρω-άτων και τιμωτάτων».

Δέν ξέρε κανέναν αν πρέπει να γελάση η να κλάψη με τέτοιους άχυροκέφαλους πατριώτες. Μά καλότερο να τ' άκνή και τ' άδυ για να νάνει μέσα : Νά γελάση δηλ. για την άνοησία τους και να κλάψη γιατί βλέπει πλάσματα του Θεού να βρισκονται σε τέτοια άξολύπητη κατάσταση.

Άριμνητος είναι ο έπιλογος του φοβερού αυτού άρθεου και σ' τόν σεβόρομε για έπικαιρότατο άρθεοιστικό πιστό.

— Πεποιήκαμεν λοιπόν, ότι άμοδιώς θά ύπομνησθη ο ές δε τ' το καλήκον προς άποσέθισιν της έπικνηλίφως όντως άνευλαθεός και ήρασεως προξήκοπήματός.

Μά τί δ'όλο, απ' οι Πολίτες δημοσιογράφοι, μη τλήτερά τους σείπτουνται και με τ' άπιδία τους γράφουν τ' άρθεο τους :

ΜΕ ΛΙΓΑ

λόγια και με ζουματά. Καλό και το κομμάτι που λένε πως έγινε για να πολυμήτη τον Βουλγίτσου με τ' άνα άπακ που παλαούνε κι έσείνοι του: δικός μας στην Μακεδονία. Καλό και άγιο είπαμε, αυτό. Μά πρέπει να γίνει

κ' ένα άλλο κομμάτι, μυστικό και με καλήκρια διαλεχτά, που να παλλήξη την Πατρίδα από τους έσωτερικούς της άχτρούς.

Κάθε βουλευτής μας έπρεπε να βρίςχη κάθε πρωί στην τσέπη του κ' έ.χ γραμματάκι που να του λέη: «Αν κάνας αυτό στη Βουλή κι αν φέρης δίλω: λόγο ένσταση για την άπαρτή, άδριο το πρωί θά βρεθή: πιγμένος η μαχαρωμένη στο κρεβάτι σου».

Ένας δού απ' αυτούς τους κυρίους αν ξεκατρεούντουσαν μ' αυτό τον τρόπο και θά βλέπατε άμέ.ως τ' άγαθά άποτελέσματα. Η ίδια μέθοδος μπορούσε να εφαρμοσθή και στο Μισραήλ, και σε κάθε άλλον έθνοπλήτη, για να φύγη από πάνω μας η σημερινή κακομοιρία. Σίπτοι είμαστε από την κορφή ως τα νύχια, και στους αίπιους άργονισμούς γιατροσόφια και άλοιφές δε χωρούμε. Χειράζεται μαχαίρι και θερμοκαυτήρας.

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

Από το ΠΑΡΙΣΙ, 1)14 του Θεριστή
Φίλε μου Νουμά,

Απες έχουμε μιάν από τις άριώτερες γιορτές της άνοιξης που γ' αυτή μας έρχονται από Παρίσι και πολλοί ξένοι.

Η γιορτή αυτή είναι το Μεγάλο Βραβείο (le grand prix) στις κούρες, και γίνεται στο Longchamp, δηλαδή σ' ένα πολύ μεγάλο ίπποδρόμο μέσα στο θαυμασμένο δάσος της Μοναχίας, κ' είναι άληθινή γιορτή, γιατί μαζώνονται με χιλιάδες κόσμος, άντρες, γυναίκες και παιδιά, καλοσυρμέντοι και καλοστολισμένοι με τα δημοφιλέστατά τους στολίδια.

Όλη την προηγμένη βδομάδα οι ράφτες, μεγάλες και μικρές, ξενοχίτησαν για να προφύξουν τις παραγγελίες των φουστάνων για το Μεγάλο Βραβείο στις κούρες. Θά ξέρετε πως είναι 300 χιλιάδες φράγκα χρυσά που τ' αροδίζει ένα φρεζοκίδιου άλογο, σε φράξη πρώτο από τάλλα, καμμιά άνωσαριά που παρωτρέχουσε, όλα διαλεχτά, άμορφα, νέα και λεβέντατα.

Το καμμένο τάλογο! το ζωντό το ζω! Πώς καμύρωσε και γόριζε περήφανα έμορφ' του κεραλάκι, σαν το χτυπούσανε τα καλεμάκια γόρο γόρο του περταχόουσε χιλιάδες άθροϊποι και φωνάζανε μετράβο! μετράβο! Αές και καυαλάβανε σ'ός έγινε για μίς πλοούσι και ξαυοσμένο και πως άδριο ή ζουραφιά του θά είναι σ' όλες τις φημερίδες της Έδράσης και τ' άνομά του, τ' άνομά Έλληνας του όνομα «Αλφιας», θά πηθ' σ' όλονόνη τα στόματα.

Η μεγάλη αυτή άνοιξάντικη γιορτή μούδωσε και πάλι την έδκαορία να ιδώ πολλές και πλουσιώτατες τουαίτες, κι αυτές θά προσπαθήσω να σου γράψω στα πεταχτά.

Μιά άμορφη ξανθή είχε φάρεμα από μουσουλίνα κρέμ με τατέλλες κρέμ και καπέλλο τριαντά από φράθα μενεξεδιά, και λουλούδια θμουα. Άλλη, παχουλή, φάρεμα πριγκιπέσου (princesse), άπό άσπρη τούχα φίνα και μπολερό από άσπρο ταφτά γέματό από όουσίκι τατελλέρια βαλανούνη. Άλλη, κηλή και ντελικάτη, φοροόσε μαύρο κρέμ κινέζικο και καπέλλο τριανταφυλλί. Άλλη φάρεμα ζίρπει (tailleur) άπό χοντρά λινά χροάμα λεβάντας και καπέλλο άσπρο με μιά τούφα τριαντάφυλλα. Άλλη, ψηλή και άγαλματένια, είχε φάρεμα όλοτάντελλο και μακρά πανωρόρι από άσπρη τούχα και καπέλλο μεγάλο μ' άσπρη άμαζόνα. Άλλη, φρούσα από λίμπερη (liberhy) όδρωή, μακροά όρενιγία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 3 ΜΑΙΟΥ 1904

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

	31 Μαΐου 1904	30 'Απριλίου 1904
Είς μεταλλικόν Ταμείον	3,337,788.70	2,932,930.76
Τραπεζικά γραμμάτια 'Ιονικής Τραπεζης	259,685.	154,090.—
» Κερματικά » δ δραχμ. και μονοδραχμ.	3,553,773.—	3,327,880.—
'Εξωτερ. λογαριασμοί. ('Αντίτιμον μετ.λ. εις τὸ ἐξωτερικόν (Προϊὸν ἐκδοθέντος 'Εθν. Δαν. εις χρ. 'Ελ. Σ. δρ. 4 οἴο τοῦ 1902	18,948,833.03	15,782,789.46
Δάνειον πρὸς τὴν 'Ελλ. Κυβέρν. ἐπ' ἀναγκαστικῆ κυκλοφ. τραπ. γραμ.	2,569,840.59	2,629,256.42
» » » διδραχμῶν καὶ μονοδραχμῶν	68,778,575.42	68,778,575.42
'Ομολ. 'Εθνικῶν δανείων (Εἰς χρ. δρ. 23,767,036.80 (» τραπ. γραμ. » 29,134,575.—	12,750,000.—	12,750,000.—
Προξενολήσεις	52,001,611.80	52,934,611.80
Καθυστερήσεις προξενολήσεων	19,158,800.67	19,334,798.82
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχυρῶ χρηματογρ.	2,935,225.10	2,845,559.45
Δάνεια ἐπ' ἐνεχυρῶ ἐμπορευμάτων	13,143,332.49	12,164,336.89
Δάνειον πρὸς τὴν Στασιδ. Τραπ. ἐπ' ἐγγυήσεϊ τοῦ Κράτους.	452,691.90	503,261.15
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπὶ ὑπόθηκῃ	4,774,898.55	5,269,657.04
Δάνεια εἰς δῆμους λιμανεῶν, καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα	50,501,412.73	50,422,427.43
Χρηρηγήσεις εἰς γεωργικὴν μαχίαν	41,996,804.17	42,096,653.81
Καθυστερήσεις χρηρηγήσεων εἰς γεωργικὴν μαχίαν καὶ γραμ. Πρ. Τραπ. 'Ηπειροθεσσαλίας	12,046,962.05	11,614,631.15
Μετοχὰ εἰς ἐγγυήσιον, 'Εταιρίας	4,351,846.44	4,331,455.49
Συμμετοχὴ εἰς Τραπεζῶν Κρήτης	4,179,427.25	4,210,789.75
Τοκομερίδια ἐν γένει	1,500,000.—	1,500,000.—
Καταστήμ. Τραπεζ. καὶ κτῆμ. ἐξ ἀναγκαστ. ἐκποιήσεων	8,461,592.32	8,382,267.17
'Απαιτήσεις ἐπιστολαί	2,895,763.85	2,835,971.23
'Εξόδα ἐγκαταστ. (ἴδιοι δαπάνη κατασκευῆς τραπεζ. γραμματίων)	1,664,148.15	1,661,698.40
Διόφοροι λογαριασμοὶ		
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ		
'Υπηρεσία 'Εθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν		
Λογαριασμοὶ ἐξχρ. συμμετοχῆς Κυβερνήσε. εἰς κέρδη ἐκ τραπ. γραμμ.	1,863,680.—	1,863,680.—
'Εξχρησθ. προνομίου Προνομ. Τραπεζης 'Ηπειροθεσσαλίας	1,440,000.—	1,440,000.—
Προμήθειαι τροπῆς λαγυιοφόρου δανείου (εἰς τραπ. γραμμάτια	600,000.—	600,000.—
Διόφορα	611,891.88	527,295.02
	335,961,708.10	333,825,612.02
ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ		
Μετοχικόν Κεφάλαιον	20,000,000.—	20,000,000.—
'Αποθεματικά κεφάλαια	13,500,000.—	13,500,000.—
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ :		
I Διὰ λ)σμόν τῆς Κυβερνήσεως	δρ. 68,778,575.42	
II » » Τραπεζης	50,188,696.49	
Κερματικά γραμμάτια διδραχμ. καὶ μονοδραχμ.	12,750,000.—	12,750,000.—
Καταθέσεις ἀνευ τόκου εἰς μεταλλικόν	3,382,519.38	1,063,233.97
Καταθέσεις ἀνευ τόκου	18,080,670.59	16,259,335.75
'Επιταγαὶ πληρωτέαι	1,159,846.54	1,347,565.34
Μερίσματα πληρωτέα	343,864.86	391,629.86
Καταθ. Δημ.σ. διὰ χρηρηγήσεις δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ' νόμον	283,749.94	283,749.94
Διεθν. Οἰκ. 'Επιτροπῆ λ)σμοὶ καταθ. ἐκ δημ.		
ὕπεργ. προσ. (Εἰς χρυσ. δρ. 231,146.02		
(» τραπ. » 7,288,263.51		
'Υπηρεσία 'Εθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν	7,519,409.53	5,942,714.58
» » » τραπεζικὰ γραμμάτια	80,656.30	86,326.90
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσόν	192,706.35	232,768.55
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς τραπεζ. γραμμάτ.	25,189.66	160,763.81
Εντ. κατάθ. Δημ. εἰς χρ. διὰ τὴν κατασκ. Σ. Π. Δεμερλή-Συνόρ.	1,624,481.26	119,481.26
» » » τραπ. γραμμάτια	2,599,840.59	2,629,256.79
Καταθέσεις Δημ.σ. εἰς τραπεζ. γραμμ. κατὰ τὸν Νόμον 'ΒΦΜ'	1,124,541.89	1,751,997.69
Καταθ. ἐντοκοί.	5,474,449.55	5,474,449.55
Λαγυιοφόρον δάνειον Τραπεζης	64,330,203.33	67,428,793.09
'Υπηρεσία λαγυιοφόρου δανείου Τραπεζης	47,047,770.—	47,047,770.—
Καταθέσεις Ταμειοτηρίου	986,518.—	1,097,458.—
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	3,455,132.93	3,448,061.08
Συμμετοχὴ Τραπ. 'Ιονικῆς καὶ 'Αθηνῶν εἰς Δαν. Σταπ. Τραπεζης	312,855.41	344,587.81
Διόφοροι λογαριασμοὶ	2,198,151.20	2,428,106.45
Διόφορα	7,621,726.48	6,279,920.62
	2,930,152.—	2,106,371.26
	335,961,708.10	333,825,612.03

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1904

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου

Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΗΣ

ταυτελλένια ἀχευιά, καὶ καπέλλο τούλινο γαλάζιο μὲ μεγάλη αἰγρέττα. Ἄλλη εἶχε φορεσιὰ ἀπὸ ταφιά σαμπάνια μὲ ταντέλες ἰσπανέζικες καὶ καπέλλο μαῦρο μὲ φτερά χοῦμα σαμπάνιας, ἄλλη ἀπὸ βέλο φιλιτσι καὶ καπέλλο μαῦρο μὲ φτερά τριανταφυλλένια. Μία νέα ψηλὴ Βενετσιάνα μὲ τὰ σγουρά της κοκκινωτὰ μαλλιά ταίριαζε ὁμοίωρα τὴν κάταστρο λινὸ της φόρεμα, ὀλόσπλαστο ἀπὸ κεντητὰ τριαντάφυλλα, μὲ τὸ κοντὸ της παντοφροῦν ἀπὸ τσοχίτσα τριανταφυλλιά.

Ἡ φαντασία τῶν κλιῶν φιληνάδων μας μπορεῖ νὰ ελεῖσθῃ τὸ γράμμα μου τοῦτο, γιατί ἀληθινὰ, δεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ καὶ νὰ κεντητῇ, τὸ εἶδα χιτὲς σὴν ἀνδοσπασμένη καὶ φυλλοσκισμασμένη αὐτὴ γιορτὴ τοῦ Μεγάλου βραβείου, σὺν ἑξακουσμένῳ δάσῳ τῆς Μπουλόνιας.

ANNA K. ΞΕΝΟΥ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Ὁ κ. Κρέμος, ὁ πρῶτος γυμνασιάρχης, πρῶτος ῥήτορας καὶ πρῶτος ἱστορικός—λίγο ἔλειψε νὰ γραφῶμε καὶ πρῶτος ἀνθρωπίνος—γράφοντας σὺν ἑκάστῳ τῆς Ἀ' Ἰουνίου, εἰς ἄρθρον γιορτῆς ἀνοησίας, ἀποκαλεῖ τὸν κ. Ψυχάρη ἀθλιώτατον τῶν ἀθλιωτάτων.

— Ὁ κ. Ψυχάρης, καθὼς ὅλοι τὸ γνωρίζουσι, οὔτε πᾶς κερμὰ ἐπιτροπῆ, γὰρ τὸν ἀνερῆστα τοῦ Διόσκου ἔλαβε μέρος, οὔτε κανένα ἄλλο, ἀπὸ τὰ πολλὰ κατορθώματα τοῦ Κρέμου, διέπραξε γὰρ τὸν ταπεινὸν αὐτὸ τὸ ἐπίθετον.

— Αὐτὸ τὸ βρωμότομα σὰ νὰ θέλῃ κλείσθῃ κ' ἴσως καταπαρῶμε κερμὰ μέρη αὐτῆς τῆς ἀθλιώτατης δουλειᾶς.

— Ὁ κ. Πάκος, τὸ βλαχίτικο—ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπὶ τὰ σφύρα τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτὸς—ἀπὸ οὐκ αὐτὰς τὸ βιβλίον τοῦ Ἑρμῆ σὴν Ἀστυραχίαν μόνον βλάστησεν ὡς τὸν ἀποκαλεῖ τὸν Ψυχάρη.

— Βλέποντες ὁ κερμῆτος ὁ κ. Σαφὴς θεωρεῖ τὸν βρωμότομα ἀπὸ τὴν ἐπιλογὴν τῆς φιλολογικῆς ἀρλουμπίας ποὺ παρουσιάσθη αὐτῷ κ' οἱ ἄλλοι εἰς τὸ ἐπισημοῦσθαι σὺν τῷ κοσμῷ τῆς φιλολογικῆς κωλοριωτιᾶς τῆς γὰρ φανέρια Τεχνῆς.

— Πῶς νὰ τὸ πῆρῃ χερσὶ πῶς ἀλλάξουσι εἰ κερμῶν κ' οἱ ἄνθρωποι ἀργίζουσι ν' ἀνοίγουν τὰ ματια τους καὶ νὰ γέλοισιν μὲ τίς σφῆς ἐνοητικίας τους!

— Στὸ φύλλον τῆς ἄλλης Κυριακῆς θὰ δημοσιεύσῃμε ἄρθρον τοῦ κ. Παλαμά ἀπὸ τὸν κ. Σακᾶ.

— Καθὼς καὶ τὸ δευτέρον ἄρθρον τοῦ Διόσκου, ποὺ ἐξίλει νὰ τὸ διαβάζουσι ὅλοι εἰς ἐφημεριδοφύλαξιν Ῥωμιοί.

— Τῆς τῆς τοῦ Διόσκου ποὺ ὑποτιθέσθαι μὴ εὐσυνείδητη καὶ πρωτότυπη πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ μελέτη, πρέπει νὰ διαβασθῇ μὲ μεγάλη προσοχὴ.

— Εἶται ἡ μόνη φορὰ ποὺ θέλαμε νὰ ἐχθῇ ὁ Ἄνωμας τὴν μεγαλύτερη κωλοριωρία καὶ νὰ μὴ μείνῃ Ῥωμιοὶ ποὺ νὰ μὴ τὰ διαβάθῃ.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Al. Stein. Τὰ λίθια. Ἐξαιρετικῶς. — κ. Περ. Ἀρέτ. Θὰ δημοσιεύσῃμε ὅλα σὺν τῷ φύλλον τῆς ἄλλης Κυριακῆς μὰ πρέπει πρῶτα νὰ μᾶς πῆτε τὸ νομῶ σας. Κανένα ἔγκλημα δὲν κάνατε γὰρ νὰ κρυβόσαστε. Οἱ ἀναγνώστες μας μποροῦν νὰ μὴ τὸ μάθουν, ἡμεῖς ὅμως ἀνάγκη νὰ τὸ ξέρουμε. — κ. Ηερ. Κρ. Ἐλάβαμε τὴν ἐπιταγὴν. Ἐξαιρετικῶς. — κ. Σ. Λαμ. Καλὸ τὸ διήγημά σας, μὰ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ δημοσιεύσῃμε ἀμέσως, γιατί ἔχουν ἄλλα σερῖ. Σὰς ἀναφέρουμε μερικὰ γὰρ νὰ μᾶς πιστέψετε: «Τ' ἄτημο παπὶ» τοῦ Andersen μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Πάλλη. Τὸ «Ἀπῆνο σὴν σακουνοφουσκᾶ» τοῦ Kurd Lasswitz, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Κιῦγερ. Τὸν «Μοναχογιῶν» τοῦ κ. Ju las Errant. «Στὴν Κερσισί μου» τοῦ κ. Ἀπ. Ἐξαρχου καὶ ἄλλα. Τὸ δικὸ σας θὰ βρῇ σερῖ ὑστερ' ἀπὸ δύο μῆνες. Γράψτε μας.